

Mihailo Kandić

KRAJIŠKI LIKOVNI SALON

Galerija Doma Vojske SCG, oktobar – novembar 2005.

Šesti (ili devetnaesti put), Udruženje Srba iz Hrvatske, SKD "Zora" Knin–Beograd, Zavičajni klub Kninska Krajina i Društvo "Zora" u Kragujevcu su priredili Krajiški likovni salon, likovnu manifestaciju koja je znatno više od jedne likovne izložbe. Ona je pre svega nostalgični, ali prvenstveno patriotski manifest koji okuplja i same izlagače i sve one koji su u nekoj od povezanosti sa Srbima iz Hrvatske.

I zato što nije samo izložba, ova postavka nudi vizuelno i sadržinski, pa i značenjski, mnogo više i šire područje promišljanja. Na likovnom planu, koji je naša tema, ovom postavkom mogu se dobiti informacije koje su značajne za biografije umetnika. Suočene sa vizuelnim identifikacijama slikanog, crtanog ili vajanog i prikazanog na ovoj izložbi, ove informacije poprimaju druga, nova značenja. Tek sa ovakvim saznanjima o poreklu, o motivima, o značenju najzad, može se tolerisati jedna ovako mešovita izložba, u kojoj sudeluju amateri i profesionalci, samouki i školovani. To je izložba, ponovićemo, koja nije samo izložba, kojoj nije cilj da se isključivo bavi umetnošću i umetničkim, već da, shodno postmodernističkim gibanjima – bude što bliža životu.

Salon ima i svoj memorijalni segment, omaž dvojici svakako

najuglednijih umetnika među izlagačima, Milovanu Vidaku i Dragošu Kalajiću. Njihova dela su reprodukovana i na korica–ma obimnog kataloga. Pogled na Salon, zapravo, počinje katalogom koji je odličan itinerer izložbe. Pažljiviji gledalac ustanovio bi mnogo toga pa i da reprodukovane slike Vidaka i Kalajića nisu one izložene. Umesto jedne od najznačajnijih slika nove figuracije u Beogradu iz sredine šezdesetih, Vidakovog monumentalnog platna "Pred početak velikog suđenja", koje je on ostvario u okviru čuvene grupe Mediala, izložen je jedan minijaturni predeo. Kalajić je pak zastupljen jednom od svojih hiperborejskih tema, ali ne onom iz kataloga.

Salon je ponudio u stvari pregled likovne prakse "etnika" koji su i novi i stari u srpskoj sredini. Zato je tako obiman i svedoči da svest o poreklu nađaćava sva iskušenja, da umetnost zapravo nema granica, ma koliko lične sudbine dokazivale suprotno. Uglavnom, od uglednih imena zapažaju se Đorđe Arnaut (crtež), Danica Basta (slika "Beli zapis" je prava muzička melodija), Žarko Vučković (slika "Balansiranje" je iz njegove najnovije faze manje stroge geometrizacije), Čedomir Kesić (sa slikom karakterističnog naziva "Nostalgični predeo"), vajar Dragan Mileusnić ("Pršljen" je otvorena metafora incidenta, našeg raspeća u stvari), Sele Selaković, jedan od najstarijih učesnika (primer klasičnog akvarela u mrtvoj prirodi "Manastir Krka – škarpina").

Nagradu pečat "Zore" žiri je dodelio Nikolini Kostur za ofset rad "Plakat–klub, Underground".